PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Zemsta – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie” z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce”, klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
4	**Problematyka i wartości** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
5	**Konteksty i porównania** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	6 zad. 7 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 10 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** Cześnik Raptusiewicz i Rejent Milczek mieszkają w dwóch częściach jednego zamku i od dawna są wrogami. Spór o naprawę muru granicznego przeradza się w wojnę sąsiedzką, a w środek konfliktu trafiają zakochani Klara (synowica Cześnika) i Wacław (syn Rejenta). Intrygi kończą się ślubem młodych i pojednaniem zwaśnionych sąsiadów.
- **Problematyka:** kłótnia sąsiedzka i jej śmieszne, ale też groźne skutki; zemsta jako zła doradczyni; miłość silniejsza od rodzinnych sporów; małżeństwo dla majątku; obłuda i pozory w zachowaniu ludzi; przemiana sporu w zgodę.
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Cześnik Raptusiewicz	Porywczy, głośny szlachcic, szybki do szabli; dowcipny, ale nieumiejący panować nad gniewem.
Rejent Milczek	Sąsiad Cześnika; cichy, układny i fałszywie pokorny, w rzeczywistości mściwy i przebiegły.
Papkin	Zubożały szlachcic, samochwała i tchórz; opowiada o swoich bohaterskich czynach, których nie było.
Klara	Synowica Cześnika; rezolutna, dowcipna, kocha Wacława.
Wacław	Syn Rejenta; zakochany w Klarze, dawniej zabiegał o Podstolinę.
Podstolina	Wdowa szukająca bogatego męża; wyrachowana.
Dyndalski	Stary, wierny marszałek dworu Cześnika.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
zemsta	Cześnik i Rejent prześcigają się w złośliwościach, ale ostatecznie zemsta obraca się przeciw nim.
miłość	Klara i Wacław spotykają się w tajemnicy i biorą ślub.
samochwała / tchórzostwo	Papkin przechwala się odwagą, a ucieka przed każdym niebezpieczeństwem.
pieniądz i małżeństwo	Cześnik i Podstolina myślą o ślubie, licząc na majątek.
zgoda	Finał: podanie rąk i wspólne „Zgoda! zgoda!”.

- **Konteksty:** Kontekst historyczny i biograficzny: Fredro oparł fabułę na dawnym, prawdziwym sporze o zamek w Odrzykoniu; komedia ukazała się w 1838 r. Kontekst kulturowy: obraz obyczajów szlacheckich (szabla, dworzanie, dawne zwroty grzecznościowe). Inne teksty kultury: ekranizacja Andrzeja Wajdy (2002); motyw kłótni sąsiedzkiej także w *Panu Tadeuszu*.

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy zemsta jest dobrym sposobem rozwiązywania konfliktów?
Argument: zemsta tylko zaostrza spór. Przykład: Cześnik, żeby dopiec Rejentowi, grozi Wacławowi więzieniem i zmusza go do wyboru: turma albo ślub z Klarą, a spór kończy się dopiero wtedy, gdy obaj sąsiedzi podają sobie ręce.

Przykład 2. Temat: Czy warto ufać ludziom, którzy się przechwalają?
Argument: samochwała często ukrywa tchórzostwo. Przykład: Papkin opowiada o swoich bitwach i szpadzie Artemizie, a gdy myśli, że został otruty, płacze i pisze testament.

Zadania

1 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących *Zemsty*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Wacław, schwytany przez Papkina w ogrodzie, podaje się za komisarza Rejenta.	P	F
2. Cześnik od początku wie, kim jest młodzieniec przyprowadzony przez Papkina.	P	F

2 **Ustal kolejność zdarzeń z komedii. Wpisz numery od 1 do 4.** ___ / 1 pkt

_____ Papkin w domu Rejenta wyzywa go w imieniu Cześnika na pojedynek.
_____ Służba Cześnika przepędza mularzy naprawiających mur.
_____ Papkin dowiaduje się od Klary, jakie próby musi przejść kandydat na jej męża.
_____ Papkin drze swój testament.

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Wacław przekupuje Papkina sakiewką ze złotem, ponieważ ___ / 1 pkt

A. chce się wykupić z niewoli i wrócić do ojca.
B. chce zostać w zamku Cześnika blisko Klary.
C. chce, by Papkin wyzwał Rejenta na pojedynek.
D. chce kupić od Papkina szpadę Artemizę.

4 **Przyporządkuj każdemu wydarzeniu postać, która jest jego sprawcą. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 2 pkt

1. namawia mularzy, by zeznali, że zostali pobici i okaleczeni	a) Śmigalski
2. dowodzi służbą, która przepędza mularzy z muru	b) Rejent
3. dyktuje list, który ma wyglądać na list Klary do Wacława	c) Cześnik
4. w pośpiechu wypada za drzwi w domu Rejenta, a zza sceny słychać łoskot jak przy upadku ze schodów	d) Papkin

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Rejent chce ożenić Wacława z Podstoliną. W intercyzie (umowie przedślubnej) zapisuje, że ___ / 1 pkt

A. strona, która zerwie umowę, zapłaci sto tysięcy.

B. Podstolina odda Klarze swoje folwarki.

C. Wacław dostanie połowę zamku Cześnika.

D. ślub odbędzie się dopiero za rok.

6 **Wyjaśnij, dlaczego Papkin uważa, że został otruty. Podaj, kto podsunął mu tę myśl.** ___ / 2 pkt

7 **Wyjaśnij, komu w finale należy się sto tysięcy zapisane w intercyzie i dlaczego. Podaj, kto obiecuje zapłacić tę sumę. Odwołaj się do zakończenia komedii.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Gatunek i kompozycja

Zemsta – Aleksander Fredro · kl. VII–VIII

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Akt i scena** – akt to duża część dramatu; dzieli się na sceny, które zmieniają się zwykle wtedy, gdy postać wchodzi albo wychodzi.
- **Ekspozycja** – początek utworu: poznajemy bohaterów i źródło konfliktu.
- **Rozwiązanie akcji** – końcowa część utworu, w której wyjaśniają się losy bohaterów.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

Zemsta należy do rodzaju literackiego zwanego dramatem, ponieważ

A. opowiada o wydarzeniach z perspektywy narratora.

B. wyraża uczucia podmiotu lirycznego.

C. jest napisana prozą i podzielona na rozdziały.

D. składa się z dialogów i monologów postaci oraz didaskaliów i jest przeznaczona do wystawienia na scenie.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń o budowie *Zemsty*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Utwór jest napisany wierszem.	P	F
2. Akcja komedii rozgrywa się w ciągu kilku miesięcy.	P	F

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

Zemsta jest komedią, ponieważ

A. bohater ginie, walcząc z losem.

B. opowiada o czynach bogów i herosów.

C. ośmiesza wady ludzi i kończy się szczęśliwie.

D. ma narratora, który ocenia postacie.

PIERWSZA ŁAWKA

4 **Przyporządkuj każdemu aktowi wydarzenie, które się w nim rozgrywa. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 1 pkt

1. akt I
2. akt III
3. akt IV

a) ślub Klary i Wacława oraz pojednanie sąsiadów

b) rozmowa Rejenta z mularzami i z synem

c) Klara stawia Papkinowi warunki

d) bójka przy murze i schwytanie Wacława

1 ____ 2 ____ 3 ____

5 **Motto komedii (słowa Andrzeja Maksymiliana Fredry) brzmi: *Nie masz nic tak złego, żeby się na dobre nie przydało*. Wyjaśnij, jak motto łączy się z zakończeniem utworu.** ___ / 2 pkt

6 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Uwaga / Papkin cofa się za róg domu. / jest przykładem ___ / 1 pkt

A. didaskaliów.

B. prologu.

C. dialogu.

D. monologu.

7 **Wskaż punkt kulminacyjny komedii i uzasadnij wybór.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

1 **Przeczytaj fragment komedii i wykonaj zadania.** ___ / 4 pkt

Aleksander Fredro, *Zemsta* (fragment)

REJENT
Mój majstruniu, mówcie śmiało,
Opiszemy sprawę całą;
Na te ciężkie nasze czasy
Boskim darem takie basy.
Każdy kułak spieniężymy:
Że was bito, wszyscy wiemy.

MULARZ
Niekoniecznie.

REJENT
Bili przecie,
Mój majstruniu.

MULARZ
Niewyraźnie.

REJENT
Czegóż jeszcze wam nie stało?
Bo machano dosyć raźnie.

MULARZ
Ot, szturknięto tam coś mało.

DRUGI MULARZ
Któż tam za to skarżyć zechce!

REJENT
Lecz kto szturka, ten nie łechce?

MULARZ
Ha! Zapewne.

REJENT
A więc bije?

MULARZ
Oczywiście.

REJENT
Komu kije
Porachują kości w grzbiecie,
Ten jest bity – wszak to wiecie?
A kto bity, ten jest zbity?
Co?

MULARZ
Ha! dobrze pan powiada,
Ten jest zbity.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Zemsta – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 8 z 25 stron. Pełna wersja: 25 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Zemsta" – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce"), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (25 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-zemsta-40-zadan